

Stichting Milieu, Wetenschap & Beleid
Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Definitieve versie d.d. 25-03-10 t.b.v. SMOM 2010 1^e tender

*Zes cruciale maanden nieuwsgaring en
moderatie klimaatdebat*

Stichting Milieu, Wetenschap & Beleid
Helmstraat 28
2584 AT `s-Gravenhage
E-mail: info@stichtingmwb.nl
Website: www.stichtingmwb.nl

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

0. Projectsamenvatting

De komende maanden lopen nationale en internationale onderzoeken naar misstanden die het vertrouwen in de klimaatwetenschap hebben geschaad. Op 19 april houdt de vaste kamercommissie voor VROM een hoorzitting. Het project *Antenne klimaat & duurzaamheid* jaagt parallel hieraan een open debat aan tussen klimaatwetenschappers en burgers. Zes maanden pro-actieve moderatie op Climategate.nl en OpenDebat.nl/klimaat tussen 12 april en 12 oktober 2010 worden na een maand van uitwerking van meetgegevens en kwalitatieve evaluatie medio november afgesloten met een eindpresentatie. Doelen zijn open debat, herstel van vertrouwen in de wetenschap, draagvlak creëren voor nieuw beleid en de antennefunctie voor de overheid.

Inhoudsopgave:	p
1. Organisatie	2
2. Probleemanalyse	2
3. Projectdoelstellingen	4
4. Doelgroepen	5
5. Aansluiting	7
6. Plan van aanpak	8
7. Slaagkans, financiering en hergebruik	10
8. Soundbites	11
Bijlage 1: Taakomschrijvingen	12
Bijlage 2: Toelichting belangrijke criteria	14
Bijlage 3: Tijdsbalk	15

Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

Organisatie

1.1. *Naam*

Stichting Milieu, Wetenschap en Beleid (STICHTING MW&B)

Voor een evenwichtige benadering van de complexe milieuproblematiek

1.2. *Profiel*

Enkele burgers hebben onlangs het initiatief genomen tot oprichting STICHTING MW&B. De bestuursleden werken puur vrijwillig en onbezoldigd aan het bereiken van onderstaande doelstelling. De oprichting van de STICHTING MW&B passeert op 12 april 2010 bij de notaris. Statuten worden nagezonden.

1.3. *Doelstelling*

STICHTING MW&B stelt zich ten doel bij te dragen aan breed gedragen oplossingen voor complexe milieuproblemen. Hiertoe stimuleert, modereert en evalueert zij het open debat. Expertise, feitenkennis en maatschappijvisie van wetenschappers, vakdeskundigen, beleidsmakers, journalisten, politici, ondernemers, managers, studenten en scholieren worden op merites actief meegenomen. Participanten kunnen hun visie vormen, toetsen en bijstellen. Actuele thema's worden in concrete tijdgebonden projecten verrat.

2. Probleemanalyse

- 2.1. Nog maar enkele maanden geleden was het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) voor regeringen, beleidsmakers, ondernemers en burgers het onbetwiste ijkpunt voor het ontwikkelen van klimaat- en duurzaamheidsbeleid. Alom gold: “het debat is voorbij”. Sceptische wetenschappers en analisten werden verketterd en buitengesloten als “deniers” en “platte-aarde-denkers”.
- 2.2. Op 19 november 2009 kwamen e-mails, bestanden en computercode van het zeer gerenommeerde Climatic Reserach Unit (CRU) van de Britse University of East-Anglia (UEA) op straat te liggen. Voor ingewijden was meteen duidelijk dat de heersende klimaatwetenschap op haar grondvesten zou schudden in de nasleep van dit “climategate”-schandaal.
- 2.3. In de eerste maanden van 2010 volgde een reeks schandalen rondom fouten in het laatste IPCC-rapport. Samen met het CRU-schandaal leidde dit tot een golf van negatieve publiciteit in de internationale media, waarin talloze misstanden breed werden uitgemeten.
- 2.4. Inmiddels is in onderstaande volgorde een reeks nationale en internationale onderzoeken gestart:
  - 2.4.1. Onderzoek van UEA naar CRU onder leiding van Sir Muir Russell
  - 2.4.2. Onderzoek van vaste commissie van het Brits parlement

Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

- 2.4.3. Onderzoek Centraal Planbureau voor de Leefomgeving (CPL) met toezicht Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW).
  - 2.4.4. VN-onderzoek naar IPCC door International Academic Council (IAC) onder leiding van KNAW-president en IAC-co-chairman Robbert Dijkgraaf.
- 2.5. In de Nederlandse politiek zijn verschuivingen opgetreden met betrekking tot klimaat- en duurzaamheidsbeleid en deze zijn vanwege de aanstaande verkiezingen veelbetekenend. Grofweg zien we nu vier stromingen in de Tweede Kamer en in de samenleving:
- 2.5.1. Klimaatbeleid compleet afschaffen (PVV);
  - 2.5.2. Klimaatbeleid in de wacht tot de zaak is uitgezocht (VVD);
  - 2.5.3. Klimaatbeleid in EU-verband onverminderd doorzetten tot nieuwe feiten dit onhoudbaar maken (o.m. CDA);
  - 2.5.4. Klimaatbeleid snel en desnoods unilateraal aanscherpen (o.m. Groenlinks).

De vaste Kamercommissie voor VROM houdt op 19 april a.s. een lange hoorzitting om zelf meer zicht te krijgen op de mogelijke uitkomsten van de lopende onderzoeken en de mogelijke consequenties van die uitkomsten. Drie op Climategate.nl actieve bloggers worden hierbij als experts gehoord: Marcel Crok, Hajo Smit en Rypke Zeilmaker.

- 2.6. Feit is dat allerwegen – in politiek, wetenschap en samenleving - een geweldige onzekerheid heerst over de status van onze kennis van het klimaat, de zekerheid van menselijke invloed daarop en de noodzaak tot verregaande beleidsmaatregelen. Het vertrouwen in de klimaatwetenschap heeft een onvoorstelbare knauw gekregen. Het is niet meer duidelijk welke oplossingen op breed maatschappelijk draagvlak kunnen rekenen. In een tijd van economische crisis en grote bezuinigingsoperaties zou klimaatbeleid wel eens op grote weerstand kunnen stuiten en voor grote maatschappelijke onrust kunnen zorgen.

Dit is het probleemveld waarbinnen het project “Antenne klimaat & duurzaamheid” op een innovatieve manier een nieuw open debat over klimaat en duurzaamheid in Nederland wil aanjagen.

Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

3. **Projectdoelstellingen** - beoogde effecten en gewenste resultaten
SMART: specifiek, *meetbaar*, *acceptabel*, *realistisch* en *tijdsgebonden*
  - 3.1. Het project “Antenne klimaat & duurzaamheid” gebruikt de bewezen methode van een zeven dagen per week pro-actief gemodereerd weblog om tijdens een periode van 6 maanden (wegens de urgentie startend op 12 april 2010) de volgende concrete doelstellingen te verwezenlijken:
    - 3.1.1. Hét Nederlandse online nieuwsmedium vormen op het gebied van klimaatverandering en duurzaamheid;
    - 3.1.2. Alle lopende nationale en internationale onderzoeken op de voet volgen en hun resultaten becommentariëren en duiden;
    - 3.1.3. Goed zicht bieden op actuele nieuwe inzichten en verschuivingen binnen de klimaatwetenschap;
    - 3.1.4. Goed zicht bieden op mogelijke nationale en internationale accentwijzigingen binnen de beleidsgebieden milieu, klimaat, energie en duurzaamheid.
    - 3.1.5. Een open debat aanjagen over wetenschappelijk gedragen visies op natuur & milieu en de wisselwerking met mens & economie met plaats voor alle in paragraaf 4 genoemde doelgroepen.
    - 3.1.6. Maximale burgerparticipatie door efficiënte blogtechnologie en pro-actieve moderatie;
    - 3.1.7. Maximale antennefunctie voor de Nederlandse overheid uit het hele speelveld tussen wetenschap, expert opinie en *wisdom of crowds*;
    - 3.1.8. Maximaal herstel van vertrouwen in de klimaatwetenschap door deze *empowerment* van burgers;
  - 3.2. Aangezien de interactie in het open debat volledig via internet verloopt, is alles uitstekend meetbaar tussen startdatum en twee meetdata. In een bijlage bij het evaluatieplan zijn de kwantitatieve doelstellingen exact vastgelegd in een overzichtelijke tabel (zie pagina 4 van evaluatieplan).
  - 3.3. Het project “Antenne klimaat & duurzaamheid” wordt afgesloten met de volgende realistische en meetbare doelen:
    - 3.3.1. Resultaten online enquête “Mijn visie op milieu, klimaat & duurzaamheid”
    - 3.3.2. Evaluatierapport “Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat” met samenvatting voor beleidsmakers. Werktitel: “Hoe wil Nederland verder met klimaat en duurzaamheid?”;
    - 3.3.3. Perbericht, persconferentie en openbare (gesponsorde) prijsuitreiking meest constructieve series gastblogs en meest constructieve reageerders;

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

4. Doelgroepen

Binnen het project “Antenne klimaat & duurzaamheid” ontstaat een nieuwe rolverdeling. De ‘blogosfeer’, waarbinnen bloggers en reageerders gezamenlijk thema’s “ontginnen”, vormt een “vijfde macht” nu de vierde macht - de traditionele journalistiek – door tijdgebrek en onvoldoende kennis van zaken bepaalde complexe gebieden niet helemaal kan behappen. Deze vernieuwende online burgerparticipatie heeft titels gekregen als *post-normale wetenschap* en *peer-2-peer review* en wordt vergeleken met de opkomst van de vakbonden en de invoering van het vrouwenstemrecht.

Laten we met het bovenstaande in het achterhoofd kijken naar de participatie van de volgende doelgroepen:

- 4.1. **Wetenschappers** blijven ondanks alle schandalen in de klimaatwetenschap de primaire bron voor onze kennis over het klimaatprobleem en duurzame oplossingen. Om het vertrouwen in twee richtingen te herstellen is het van groot belang dat gerenommeerde wetenschappers goed en breed vertegenwoordigd zijn in het project “Antenne klimaat & duurzaamheid”. Binnen het project kunnen zij hun ivoren toren verlaten en helder leesbare gastblogs schrijven. Zij worden opgeroepen ook zelf te reageren onder hun eigen en andermans artikelen.
- 4.2. **Deskundigen** die niet (meer) actief zijn in het wetenschappelijke bedrijf hebben veelal zeer waardevolle aanvullende expertise uit andere werkvelden en denkwerelden. Ook zij worden geënthousiasmeerd om het open debat te verdiepen met helder leesbare gastblogs en veelvuldig te reageren op andermans artikelen.
- 4.3. **Beleidsmakers** hebben niet de makkelijkste taak de komende maanden op het gebied van klimaat en duurzaamheid. Zij kunnen het open debat als een proeftuin beschouwen door gastblogs in te dienen of als antenne benutten door simpelweg mee te lezen. Ook zullen verschillende beleidsmakers door de moderatoren van het weblog worden geïnterviewd.
- 4.4. **Politici** gaan een turbulente tijd tegemoet met de kamerverkiezingen. De klimaatwoordvoerders van de partijen zijn door de klimaatschandalen geprikkeld hun standpunt te onderzoeken en herijken. Zij kunnen rondom dit voortschrijdende inzicht gastblogs indienen. Verder worden zij door de moderatoren geïnterviewd.
- 4.5. **Journalisten** van naam en faam in de traditionele media blijven een belangrijke rol vervullen als opiniemakers. In Nederland hebben verschillende topjournalisten het klimaatthema geadopteerd. Hun visie mag in een open klimaatdebat niet ontbreken. Zij kunnen verzoeken een gastblog te schrijven. De moderatoren zullen hun elders gepubliceerde artikelen quoten of met toestemming overnemen. Natuurlijk kunnen journalisten ook op artikelen van derden reageren.

Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

- 4.6. **Burgers** in de breedste democratische zin van het woord zijn de eigenlijke doelgroep van het project “Antenne klimaat & duurzaamheid”. De kracht van *peer-2-peer review* is dat academische titels en reputaties er even niet toe doen. Iedereen kan vanuit de eigen expertise en het gezonde boerenverstand meedenken over klimaat en duurzaamheid. Binnen enkele strakke richtlijnen kunnen zij zich naar hartelust uitleven als reageerders op het weblog. Buitengewoon informatieve of interessante reacties en analyses worden door de moderatoren geplaatst als afzonderlijk artikel.
- 4.7. **Ondernemers** zijn relatief stil in het klimaatdebat. Alleen de marketingafdelingen van de grootste bedrijven roeren zich volop in de publieke arena met “groen, groener, groenst”. Gezien het grote belang van ondernemerschap, de actualiteit van de economische crisis en de aandacht voor een vergroening van de economie is het zaak ondernemers actief in het debat te betrekken. De moderatoren zullen op dit punt letterlijk de boer op moeten.
- 4.8. **Studenten** zijn het “zout der aarde”. Wat er vandaag aan de universiteiten en hogescholen wordt gedacht, bepaalt over enkele jaren al de nieuwe richtingen die de samenleving gaat kiezen. De moderatoren gaan actief op zoek naar studenten die als ambassadeurs het open klimaatdebat binnen hun onderwijsinstellingen onder de aandacht kunnen brengen. Gastblogs en reacties van studenten zijn natuurlijk gewenst.
- 4.9. **Scholieren** krijgen op de middelbare school vaak de eerste belangrijke informatie over de milieuproblemen waarmee onze wereld zich geconfronteerd ziet. Hoewel zeker geen primaire doelgroep zal het open debat ook kunnen belichten wat de praktijk is op onze scholen. Zeer regelmatig zoeken scholieren contact met klimaatexperts voor spreekbeurten en werkstukken.

Bovenstaande doelgroepen zijn eendimensionaal verdeeld. In werkelijkheid zoekt het project “Antenne klimaat & duurzaamheid” de breedte langs nog drie aanvullende dimensies:

- politieke kleur: alle partijvoorkeuren;
- woonplaats: alle provincies + expats (moeilijk bereikbare doelgroep);
- alle posities in het debat van sceptisch tot alarmistisch.

Afsluitend moet nog één moeilijk bereikbare doelgroep worden genoemd: er zijn talloze goed geïnformeerde burgers die zich teleurgesteld van het milieudebat hebben afgewend. Zij zijn doorgaans niet uitgesproken sceptisch of alarmistisch, maar vaak juist pragmatisch en oplossingsgericht. Onder hen zijn vele ingenieurs. Zij zijn murw geslagen door de verregaande politisering van het debat en de voorgestelde oplossingsrichtingen! Het project “Antenne klimaat & duurzaamheid” beoogt zeker ook deze mensen met hun vaak zeer waardevolle expertise weer in het debat te betrekken.

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

5. Aansluiting

- 5.1. Om een zeer goede slaagkans te garanderen wordt het project “Antenne klimaat & duurzaamheid” geënt op de basis die binnen luttele 3 maanden is gelegd door enkele wetenschapsjournalisten met hun weblog Climategate.nl. Dit weblog is op 25 november 2009 spontaan gevormd om Nederland te informeren over de nasleep van de gehackte CRU-emails. De al gerealiseerde burgerparticipatie, een kerndoel van het project, is zeer hoopvol. **In het evaluatieplan zijn belangrijke kengetallen van Climategate.nl vastgelegd die gelden als een “nulmeting” mede om te onderbouwen dat de ambitieuze doelstellingen goed haalbaar zijn.**
- 5.2. De Stichting Milieu, Wetenschap & Beleid bevindt zich nog in de oprichtingsfase. Daarom kijken we met betrekking tot de inbedding van het project “Antenne klimaat & duurzaamheid” naar het netwerk van beide oprichters Climategate.nl, die tevens als uitvoerders van het project worden ingeschakeld.
  - Drs. Marcel Crok won in 2005 de Glazen Griffioen, de aanmoedigingsprijs voor jong talent in de wetenschapsjournalistiek, voor zijn artikel “Klimaat verandert door foute statistiek” in het populair-wetenschappelijke tijdschrift Natuurwetenschap & Techniek. Sindsdien werkte hij mede ondersteund vanuit het Fonds voor Bijzondere Journalistieke Projecten in stilte aan een boek over het IPCC totdat hij door de actualiteit werd ingehaald en startte met het weblog Climategate.nl.
  - Ir. Hajo Smit studeerde in 1991 cum laude af in klimaatverandering aan de Wageningen Universiteit en was in die tijd betrokken bij de Nederlandse IPCC-delegatie. Als freelancer ontwikkelde zich autodidactisch tot journalist, communicatiespecialist (oude en nieuwe media) en bouwde hij grote ervaring op als weblogger. Sinds 2008 hield hij zich op de achtergrond weer intensief studerend en netwerkend bezig met de klimaatwetenschap. Pas sinds de start van Climategate.nl treedt hij als klimaatdeskundige weer op de voorgrond.
  - Op basis van het uitstekende netwerk van beide heren is Climategate.nl in korte tijd nationaal en internationaal een begrip geworden. Dat beide heren en een derde blogger door de Vaste Kamercommissie voor VROM als experts worden gehoord in de hoorzitting over het IPCC op 19 april a.s. onderstreept de geaccepteerde maatschappelijke positie van weblogs in het algemeen en Climategate.nl in het bijzonder.
- 5.3. **BELANGRIJK:** het project “Antenne klimaat & duurzaamheid” heeft op zichzelf staande afgeronde doelstellingen gedurende de projectduur van 7 maanden (6 maanden meetperiode + 1 maand evaluatie). Projectgelden worden niet aangewend om Climategate.nl na afloop van het project in leven te houden. Zie verder paragraaf 6.

Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

6. Plan van aanpak

Gezien de actualiteit van de lopende onderzoeken, de opeenvolgende te verwachten rapporten en conclusies, de aanstaande verkiezingen en de coalitiebesprekingen is het starten met de nieuwsgaring rondom en moderatie van het klimaatdebat urgent. De onder paragraaf 3 genoemde doelstellingen kunnen niet worden bereikt als het project pas na de subsidieverlening zou starten. Conform par. 2.1 van de toelichting Aanvraagformulier SMOM 2010 (startdatum tussen datum indiening en maximaal 1 jaar na subsidieverlening) kiest de Stichting SM&B voor een vliegende start op 12 april a.s...

6.1. De startfase

- 6.1.1. Op 12 april a.s. worden alle rechten van de website Climategate.nl (zeer kostenefficiënt en schaalbaar ingericht met de hoogprofessionele *open source* software wordpress) overgedragen aan de Stichting Milieu, Wetenschap & Beleid. De freelance web developer Arne Stulp steekt **gratis** een twintigtal uren in beheer & kleine aanpassingen van de website.
- 6.1.2. Op 12 april a.s. start het project “Antenne klimaat & duurzaamheid - Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat”. Met een nieuwsbrief en een persbericht wordt het nieuws bekend gemaakt.
- 6.1.3. De Stichting heeft als uitvoerders Drs. Marcel Crok en Ir. H.J. Smit ingeschakeld op basis van hun bijgevoegde offertes. Per 12 april starten zij met alle moderator-taken zoals vastgelegd in bijlage 1 op p12;
- 6.1.4. Hoewel hun taken grotendeels overlappen zal Crok vooral waken over de kwaliteit van de journalistieke inhoud en zal Smit vooral planning, organisatie, publiciteit en evaluatie voor zijn rekening nemen.
- 6.1.5. Tussen 12 april en 12 mei wordt Climategate.nl vooruitlopend op de subsidietoekenning op de volgende wijze aangepast:
  - 6.1.5.1. Het project “Antenne klimaat & duurzaamheid” wordt op een aparte vaste pagina uitgelegd;
  - 6.1.5.2. Ondertitel van de website wordt: “Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat”;
  - 6.1.5.3. Reglementen worden opgesteld en gepubliceerd:
    - Richtlijnen voor vaste bloggers;
    - Richtlijnen voor gastbloggers;
    - Richtlijnen voor reageerders;
    - Reglement prijsvraag (zie par. 3.3.3);
    - Algemene voorwaarden.
  - 6.1.5.4. Alle bestaande vaste pagina's, tags en categorieën van het weblog worden opgeschoond;

Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

- 6.1.6. Om breedte, kwantiteit en kwaliteit van de berichtgeving te garanderen worden naast de beide moderatoren een zes tot acht wetenschappers en journalisten aan het project verbonden als “vaste blogger”. Op dit moment zijn Rypke Zeilmaker, Arthur Rörsch en Jaap Hanekamp al actief in die rol. Voor 12 juni 2010 zijn naast de moderatoren tenminste vier vaste bloggers met een eigen auteurspagina zichtbaar op de site.
  - 6.1.7. **BELANGRIJK:** Drs. Marcel Crok en Ir. H.J. Smit én bovengenoemde “vaste bloggers” hebben zich bereid verklaard tussen 12 april 2010 en het moment van bekendmaking van de toekenning van de subsidie alle werkzaamheden op eigen risico uit te voeren. Als de subsidie onverhoopt niet wordt verleend wordt het project direct beëindigd, worden de rechten van Climategate.nl weer overgedragen aan de initiatiefnemers, en is de Stichting geen financiële vergoeding verschuldigd.
- 6.2. **Vanaf de subsidieverlening**
- Zodra bekend is dat de subsidie is verleend gaat het project meteen de volgende fase in. De genoemde uitvoerders krijgen met terugwerkende kracht hun gespecificeerde uren en kosten vanaf 12 april vergoed. Vaste bloggers krijgen hun vergoeding voor de sinds 12 april geleverde artikelen. Web developer Arne Stulp wordt vanaf dat moment freelance op uurbasis ingeschakeld voor software development en beheer.
- 6.2.1. Een nieuwsbrief en persbericht over de toekenning van de subsidie wordt uitgebracht;
  - 6.2.2. Zeer kostenefficiënt wordt een backup- en testomgeving ingericht voor Climategate.nl;
  - 6.2.3. In het kader van de herbruikbaarheid van het project wordt naast Climategate.nl ook www.opendebat.nl/klimaat ingericht op basis van de gratis open source multi-blogsoftware Wordpress MU;
  - 6.2.4. De content van Climategate.nl wordt gekoppeld aan www.opendebat.nl/klimaat: alle op Climategate.nl geplaatste artikelen en reacties staan automatisch ook op www.opendebat.nl/klimaat;
  - 6.2.5. Inrichting en lancering (met nieuwsbrief en persbericht) van een online enquête “Mijn visie op milieu, klimaat & duurzaamheid” met gratis open source software LimeSurvey;
  - 6.2.6. Voortgang van de nieuwsgaring en moderatie door de hoofdvoerders tot 12 oktober 2010 zoals is vastgelegd in de taakomschrijving (zie bijlage 1 op p12);
  - 6.2.7. Voortgang van de professionele nieuwsdienst die persberichten uitstuurt rondom de voortgang van het project en in geval van door de bloggers aangeboorde scoops.

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

6.3. De afsluiting

Op 12 oktober 2010 sluit de 6 maanden lange meetperiode waarop het evaluatieplan van toepassing is. De ondertitel van de website Climategate.nl, die eigendom blijft van de Stichting MW&B, wordt dan weer: “Het meest gelezen en besproken online platform over klimaatverandering in Nederland”.

Er ligt op dit moment nog geen levensvatbaar plan voor voortzetting van Climategate.nl. Dit is voor de waarde van het project ook niet van belang. Afhankelijk van de stand van het klimaatdebat op dat moment en de mogelijkheden voor subsidie en sponsoring zal over voortzetting worden beslist.

In de periode tussen 12 oktober en 19 november 2010 vindt de volledige evaluatie plaats volgens het bijgevoegde evaluatieplan met effect- en resultaatmeting. In deze periode vallen ook de volgende activiteiten (zie voor details het evaluatieplan):

- 6.3.1. Uitslag online enquête “Mijn visie op milieu, klimaat & duurzaamheid”
- 6.3.2. Evaluatierapport “Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat” met samenvatting voor beleidsmakers
- 6.3.3. Persconferentie en openbare (gesponsorde) prijsuitreiking meest constructieve series gastblogs en meest constructieve reageerders

7. Slaagkans, eigen risico, financiering en hergebruik

De basis van burgerparticipatie die is gelegd met de website Climategate.nl en de bewezen kwaliteit van de uitvoerders garanderen een uitstekende slaagkans van het project “Antenne klimaat & duurzaamheid”. De Stichting MW&B is verheugd over het feit dat de uitvoerders met hart voor de zaak het project op eigen risico al op 12 april starten ruim voordat duidelijk is of de subsidie wordt toegekend.

Buiten dit bewonderenswaardige eigen risico bevat de begroting van dit allereerste projectplan geen financiële bijdragen van derden. Met dit eerste project wenst de Stichting MW&B een reputatie op te bouwen die vrij is van belangverstrengeling en eenzijdigheid. Voor toekomstige projecten wordt wel gestreefd naar een lagere overheidsbijdrage en groeiende financiering door donateurs en derden.

Een perfect herbruikbare spin-off van het project is het met gratis open source multi-blogsoftware en gratis open source enquetesoftware zeer kostenefficiënt ingerichte platform OpenDebat.nl. Tijdens het project worden alleen de homepage en de dochterpagina OpenDebat.nl/klimaat benut. Op dit herbruikbare platform kunnen toekomstig andere milieudebatten worden aangezwengeld. Hiervoor bestaat op dit moment nog geen uitgewerkt plan en dit is ook geen doelstelling van het strak afgebakende project “Antenne klimaat & duurzaamheid”.

Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

8. Soundbites

Hieronder afsluitend enkele typerende uitspraken die de noodzaak van het open debat over klimaat en duurzaamheid onderstrepen:

“Ik heb de academische gemeenschap zien veranderen van een kleine, zelfkritische groep wetenschappers in een veel grotere groep onderzoekers die elkaar voortdurend aan het feliciteren zijn.” *ECN-onderzoeker en IPCC auteur CO2-opslag Heleen de Coninck, 19 maart 2010 in Trouw*

“Ik denk dat we moeten vaststellen dat de sceptici ons gezonde verstand hebben gered - tenminste enkele van hen. Ze vormden een frisse wind. Ze hebben bewerkstelligd dat wij niet in klimaatwetenschap zijn gaan geloven als een religie. We waren te ver in die richting doorgeschoten. Er is een rol voor sceptici in de wetenschap. Zij mogen niet aan de kant worden geschoven. Het is duidelijk dat de klimaatprofeten niet zonder zonde waren.” *90-jarige vader GAIA-theorie James Lovelock, 14 maart 2010, The Times Online.*

“Ondertussen heeft het vertrouwen van publiek en politiek in het wetenschappelijk fundament van het klimaatbeleid een deuk opgelopen door de ontstane beeldvorming en de in onze ogen disproportionele commotie. Dit is zorgwekkend omdat het klimaatvraagstuk ernstig en urgent is. Ondanks de geconstateerde fouten blijven de eerder geschetste robuuste hoofdconclusies van het IPCC overeind staan.”

Vijftig Nederlandse hoogleraren in open brief IPCC, 10 februari 2010, sense.nl.

“Wij moeten het ook over onszelf hebben; over de manier waarop de politiek aan de haal is gegaan met wetenschap, over hoe zij wetenschappers in respectievelijke voor- en tegenkampen heeft getrokken en zo zelf de neutraliteit van die wetenschap, waar wij nu zo hard om roepen, heeft ondermijnd. [...] Daar is iets misgegaan, dit keer in de politiek en in beide kampen. Het ene kamp, laat ik dat maar mijn kamp noemen, heeft iets te makkelijk gesteld dat de wetenschap geen enkele ruimte biedt voor een andere keuze dan nu onmiddellijk ingrijpen. We hebben feitelijk de anderen het huis uitgezet. [...] Volgens mij moet de les voor ons allemaal vandaag zijn dat ik de deur opendoe. *Diederik Samsom (PvdA) in Kamerdebat 28 januari.*

“Ook Nederland moet fors meer investeren in duurzame energie om de doelen te halen” *Maarten Hajer, directeur van het Planbureau voor de Leefomgeving, augustus 2009, NRC.*

“Er moet altijd ruimte zijn voor discussie... nietsdoen is een belangrijke en moeilijke kunst, vaak beter dan halsoverkop in een bepaalde richting voorwaarts stormen. Is in actie komen dan niet beter dan nietsdoen? Niet dus, als je niet zeker bent welke kant je moet opgaan.” *Nobelprijswinnaar Natuurkunde Richard Feynman in The Meaning of it All (1963)*

Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

Bijlage 1

Taakomschrijvingen

De moderator

Cruciaal voor het project *Antenne voor visies klimaatverandering en duurzaamheid* is de moderatie van de gespiegelde websites *climategate.nl* en *OpenDebat.nl/klimaat* gedurende 36 uur per week tussen 12 april 2010 en 12 oktober 2010. De moderator is enigszins te vergelijken met een klassieke hoofd- & eindredacteur, maar toch is het een nieuwe innovatieve rol.

Moderatie behelst:

- Op werkdagen 6 uur monitoren, aanjagen en bijsturen debat ruwweg verdeeld over 3 uur 's ochtends, 2 uur 's middags en 1 uur 's avonds.
- Op zaterdag en zondag elk 3 uur;
- Het doorlinken van de actuele relevante nieuwskoppen van de dag in de rubriek "Dagelijks nieuws";
- Pro-actieve benadering van sleutelfiguren uit alle in paragraaf 4 omschreven doelgroepen langs de 4 daar genoemde dimensies voor interviews ;
- Uitwerking en publicatie van bovengenoemde interviews;
- Pro-actieve benadering van gastbloggers uit alle in paragraaf 4 omschreven doelgroepen langs de 4 daar genoemde dimensies;
- Het begeleiden, eindredigeren en publiceren van de gastblogs;
- Het actief aanjagen van de discussie bij blogs door op te treden als sturende (soms eerste) reageerder;
- Het bijsturen en verdiepen van de reactiestroom door reageerders concrete aanvullende vragen te stellen en soms tot de orde te roepen;
- Het jagen op scoops met actieve onderzoeksjournalistiek;
- Het enthousiasmeren en bedanken van tipgevers;
- Het schrijven van eigen blogs met actualiteit, opinie en analyse, daarbij zoekend naar een evenwichtige ontwikkeling van het debat.
- Het schrijven van de nieuwsbrieven;
- Het regelmatig overleggen met de technische webmaster;

Als hoofdvoerders worden Drs. Marcel Crok en Ir H.J. Smit, initiatiefnemers van Climategate.nl, op freelance basis ingehuurd voor een uurtarief van 50,- exclusief BTW. Behoudens incidentele vervanging zijn zij de exclusieve moderatoren gedurende de meetperiode van 12 april tot 12 oktober 2010. De moderatoren verder ook organisatorisch actief tijdens de gehele projectperiode tot 19 november 2010. In de Afsluitende maand werken zij voor hetzelfde uurtarief aan de evaluatie. Zie verder de paragrafen 5.2 en 6.1.3, het evaluatieplan, de begroting en de bijgevoegde offertes.

Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

- Bijlage 1 vervolg -

De gastblogger

Gastbloggers worden door de moderator actief benaderd om incidenteel een wezenlijk artikel bij te dragen. De moderatoren stimuleren de betere gastbloggers om een serie gastblogs te leveren gedurende de projectperiode. Gastbloggers die 3 of meer artikelen geplaatst hebben gekregen, dingen mee naar de gesponsorde prijzen voor de beste series blogs.

Uitvoering: gastbloggers dragen hun artikelen pro deo bij en behouden het recht deze ook elders te publiceren. Gestreefd wordt naar 100 gastblogs voor de hele projectduur.

De vaste blogger

Vaste bloggers hebben een vaste pagina met bio op de website en schrijven ruim meer blogberichten dan gastbloggers. Zij dragen ook mede de missie van het project. Zij nemen deel aan de maandelijkse redactievergaderingen die worden geleid door beide moderatoren. Vaste bloggers dingen niet mee naar de prijzen voor de beste series blogs door gastbloggers.

Uitvoering: vaste bloggers ontvangen voor hun artikelen een beperkte onkostenvergoeding van 50 euro per blog die bij toekenning van de subsidie met terugwerkende kracht voor alle bijdragen vanaf 12 april 2010 zal worden uitbetaald. Ook de vaste bloggers nemen het risico dat zij bij afwijzing van de subsidie geen vergoeding voor hun werk ontvangen. Na de start van het project worden Rypke Zeilmaker, Arthur Rörsch en Jaap Hanekamp aangemerkt als vaste blogger. Streefaantal is 10 vaste bloggers (inclusief de moderatoren Crok & Smit) met een minimum van 6 per 12 juni 2010 (zie paragraaf 6.1.6).

De reageerder

Alle participanten zijn zonder meer ook reageerders: de moderatoren (zie taakomschrijving), de vaste bloggers en de gastbloggers. Daarnaast is er een aanzienlijke groep meer of minder trouwe reageerders die zelf niet bloggen. Reageerders dienen zich te houden aan de richtlijnen die onmiddellijk na de start van het project worden opgesteld en gepubliceerd. De moderatoren zullen regelmatig verzoeken om van lange waardevolle reacties aparte gastblogs te mogen maken.

Uitvoering: Tijdens de projectduur kunnen reageerders zich aanmelden op de website. Aldus ingelogd dingen zij mee naar de prijzen voor de meest constructieve reageerders. Bijdragen van reageerders zijn zonder meer pro deo.

Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

Bijlage 2

Toelichting belangrijkste criteria op aanvraagformulier

Bestandsnaam: SMOM_Aanvraagformulier_Antenne_Klimaat_en_Duurzaamheid.xls

Bijdrage aan nationaal of internationaal milieubeleid en duurzame ontwikkeling.

Tijdens de projectperiode wordt een reeks eindrapporten gepresenteerd van onderzoeken naar misstanden binnen CRU, het IPCC en de klimaatwetenschap in het algemeen. Nationaal heb je het PBL-onderzoek en de hoorzitting van de Kamercommissie VROM op 19 april. Internationaal onder meer het onderzoek van het Britse Parlement en het door KNAW-voorzitter Robbert Dijkgraaf geleide IAC-onderzoek naar het IPCC. De kans dat het vertrouwen in de klimaatwetenschap en in de internationale verdragen ook bij de burger wordt hersteld, is groter als burgers een plek hebben waar zij de snelle ontwikkelingen “van dichtbij” kunnen volgen en waar zij tevens vrijelijk mee kunnen denken en debatteren. Vanaf de start van de moderatieperiode gaat Climategate.nl (gespiegeld op OpenDebat.nl/klimaat) deze rol voor de Nederlandse burger vervullen. Pro-actief gelegde kruisverbanden met buitenlandse blogs zorgen internationaal voor aansluiting en inbedding.

1. Innovatie

Een klein aantal internationale hoogstaande weblogs is de drijvende kracht geweest achter de huidige heroriëntatie op de klimaatwetenschap. De groeiende macht van de ‘blogosfeer’, waar bloggers en reageerders even waardevol bijdragen, wordt wel vergeleken met de opkomst van de vakbonden en de invoering van het vrouwenstemrecht. Deze vernieuwende online burgerparticipatie heeft recent titels gekregen als *post-normale wetenschap* en *peer-2-peer review*. Het project *Antenne klimaat & duurzaamheid* gaat dit voor Nederland op de kaart zetten gedurende zes voor het klimaatbeleid cruciale maanden. Het project wordt geënt op het spontaan gegroeide weblog Climategate.nl, waarvan drie bloggers op 19 april worden gehoord tijdens de hoorzitting van de vaste kamercommissie VROM. Tijdens de projectduur wordt deze website pro-actief gemodereerd volgens strakke vernieuwende richtlijnen en tevens gekoppeld aan OpenDebat.nl/klimaat.

2. Oplossingsgerichtheid

Breed gedragen oplossingen op het gebied van klimaat en duurzaamheid zijn alleen mogelijk, als er vertrouwen is in de wetenschap en als er zicht is op de alternatieve visies die aan de probleemstellingen ten grondslag liggen. Tot op heden werden alternatieve milieuvizies in Nederland uitgedragen door tamelijk geïsoleerde clubs die vaak eenzijdig verbonden zijn aan een bepaalde lobby. In de praktijk heeft dit polariserend gewerkt en zijn breed gedragen oplossingen niet dichterbij gekomen. Open debat op een pro-actief gemodereerd weblog heeft meer potentie. Het project *Antenne klimaat & duurzaamheid* helpt beleidsmakers te anticiperen op de uitkomsten van onderzoeken naar misstanden binnen de klimaatwetenschap. Als de internationale probleemstelling rondom klimaat & duurzaamheid tijdens de projectduur verschuift, zullen de oplossingen die uit de bus komen des te interessanter zijn.

3. Betrokkenheid burgers en maatschappelijke actoren

Peer-2-peer review op weblogs is de nieuwe manier voor burgerparticipatie bij complexe milieuvraagstukken. Het project *Antenne klimaat & duurzaamheid* gaat dit faciliteren en aanjagen op Climategate.nl, dat gespiegeld wordt op OpenDebat.nl/klimaat. Wetenschappers, deskundigen, beleidsmakers, politici, journalisten, burgers, ondernemers, studenten en scholieren van elke politieke kleur in alle delen van het land worden in de meetperiode van 12 april tot 12 oktober 2010 gericht bevraagd over hun inzichten, opvattingen en keuzes met betrekking tot klimaat en duurzaamheid. Burgers die zich teleurgesteld van het milieudebat hebben afgewend – jawel, een moeilijk bereikbare doelgroep! – worden geactiveerd tenminste als lezer of reageerder. Sceptici en alarmisten worden verleid op een nette manier in dialoog te treden via dagelijkse gastblogs. Het reeds “warmgedraaide” Climategate.nl toont zowel kwalitatief als kwantitatief een zeer hoopvol begin van deze burgerparticipatie.

Projectplan

Antenne klimaat & duurzaamheid

Zes cruciale maanden nieuwsgaring en moderatie klimaatdebat

Bijlage 3

Tijdsbalk project “Antenne klimaat & duurzaamheid”

<i>Item</i>	<i>Datum</i>	<i>Opmerking</i>
Gehackte CRU e-mails openbaar	19-11-09	
Spontane lancering Climategate.nl	25-11-09	
Startdatum project “Antenne”	12 april	
Klimaatonderhandelingen Bonn	9-11 april	
Hoorzitting IPCC Kamercommissie	19-04-10	Crok, Smit en Zeilmaker worden gehoord
4 ^e Internationale Klimaatconferentie Chicago	16-18 mei 2010	Smit bezoekt deze conferentie
Verwacht eindrapport PBL	Eind april	
Klimaatonderhandelingen Bonn	31 mei – 11 juni	
Persconferentie CPB en PBL	Medio mei	Analyse partijprogramma's m.b.t. milieu
Verwacht eindrapport UEA	Voor 21 juni	
Verwacht eindrapport Brits parlement	Onbekend	
Kamerverkiezing	9 juni	
Tussenmeetdatum project Antenne	12 juni	Zie evaluatieplan
Uitslag 1 ^e tender SMOM	Medio juni	
Lancering OpenDebat.nl/klimaat	Juni	
2 ^e tender SMOM	Eind juni	
Opvolging Yvo de Boer, UNFCCC	1 juli	Opvolger nog onbekend, De Boer start bij KPMG
Lancering enquête	15 augustus	
Verwacht eindrapport VN o.l.v. Robbert Dijkgraaf	Eind augustus	
3 ^e tender SMOM	Eind september	
Prinsjesdag	September	
Meetdatum effect- en resultaatmeting	12 oktober	Zie evaluatieplan
Uitslag enquête	1 november	
Evaluatierapport	15 november	Incl. Samenvatting beleidsmakers (embargo)
Persconferentie evaluatierapport	17 november	Incl. persbericht
Prijsuitreiking	17 november	Indicatieve datum
Einddatum project	19 november	
VN Klimaatconferentie Cancun	29 nov – 10 dec	COP16
VN Klimaatconferentie Zuid-Afrika	28 nov – 9 dec 2011	COP17